

למידה במרחב

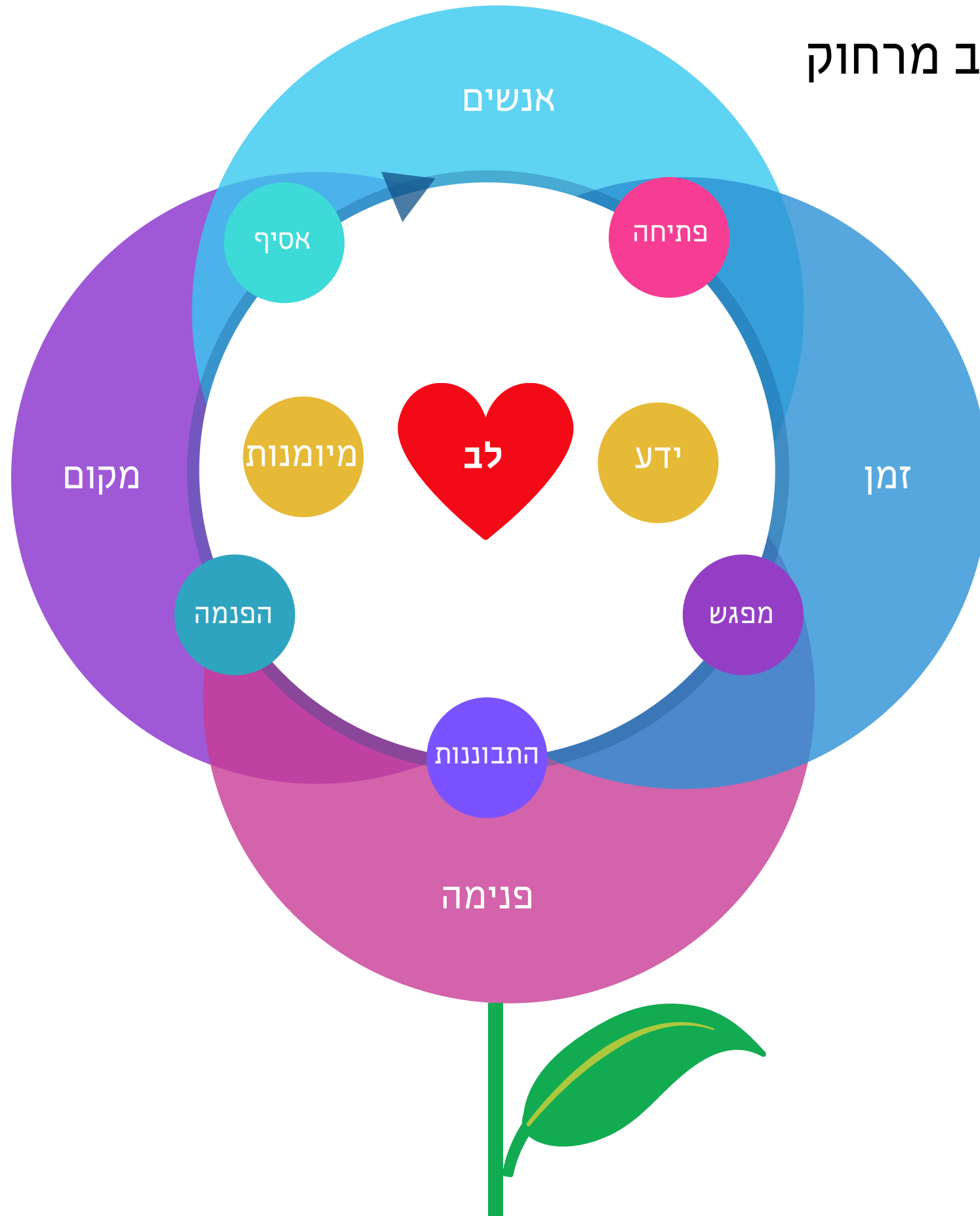
מודל להכנת שיעור מקרב מרחוק

ב"למידה מרחוק" אנחנו מבקשים לקרב את המרחק, ליצור חיבור, ולקשר את המרחבים שסובבים את התלמידים אל הלימוד. למידה מקרבת מצריכה תהליך מיקוד של תוכן הלימוד ושיתוף של מרחבי החיים השונים, בתהליך הלמידה.

למידה במרחב

מודל להכנת שיעור מקרב מרחוק

נחלק את הכנת השיעור לשלושה שלבים -

שלב א - מיקוד הלמידה: מה נלמד היום בשיעור?

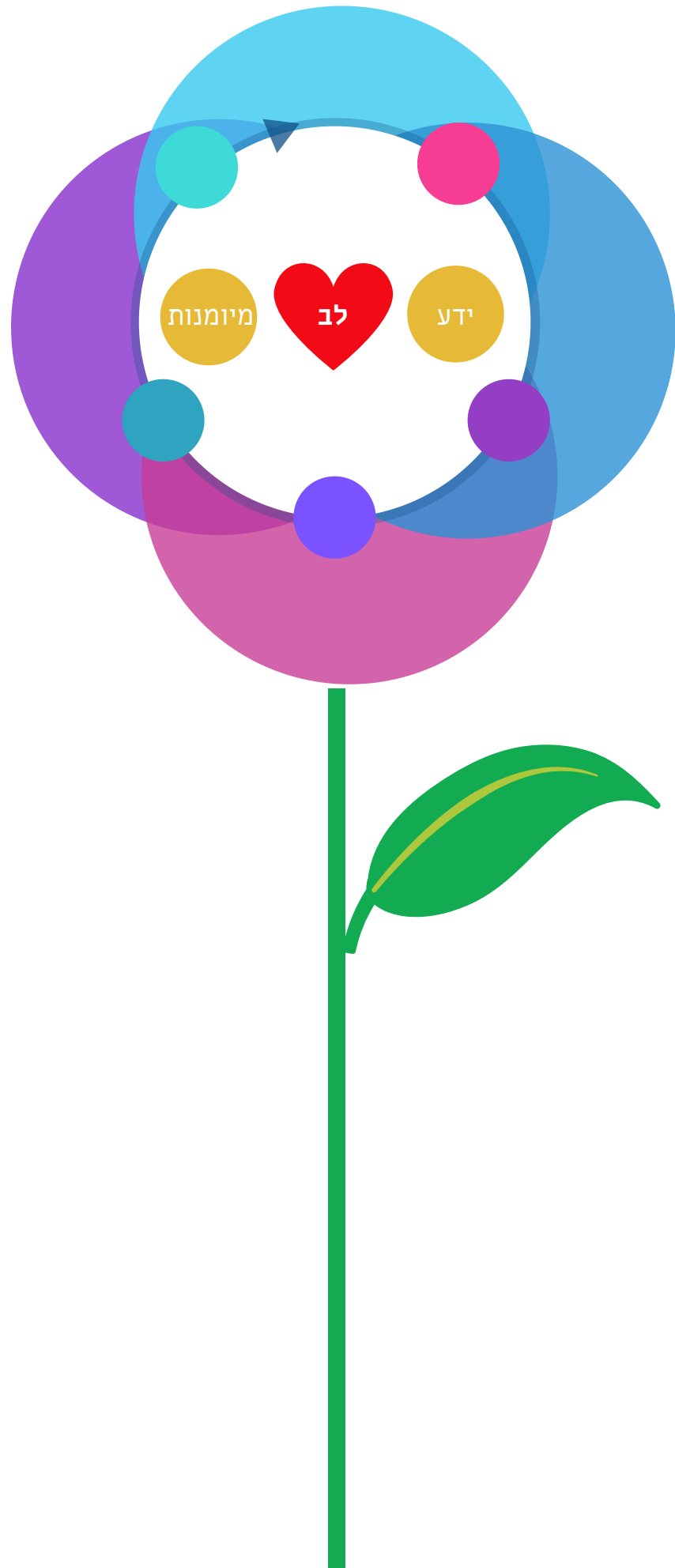
-

שלב ב - חיבור למרחב: כיצד נחבר בין המרחבים - זמן, מקום,

אנשים, פנימה - בהם התלמידים נמצאים, לבין תוכן השיעור

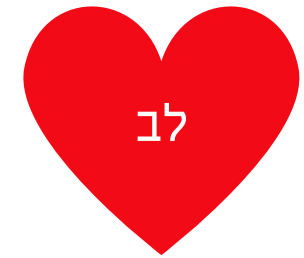
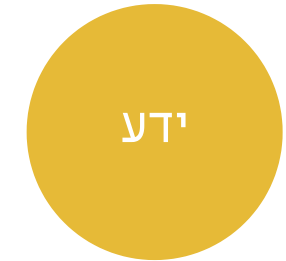
שלנו?

שלב ג - הכנת השיעור: איך נבנה את השיעור שלנו?

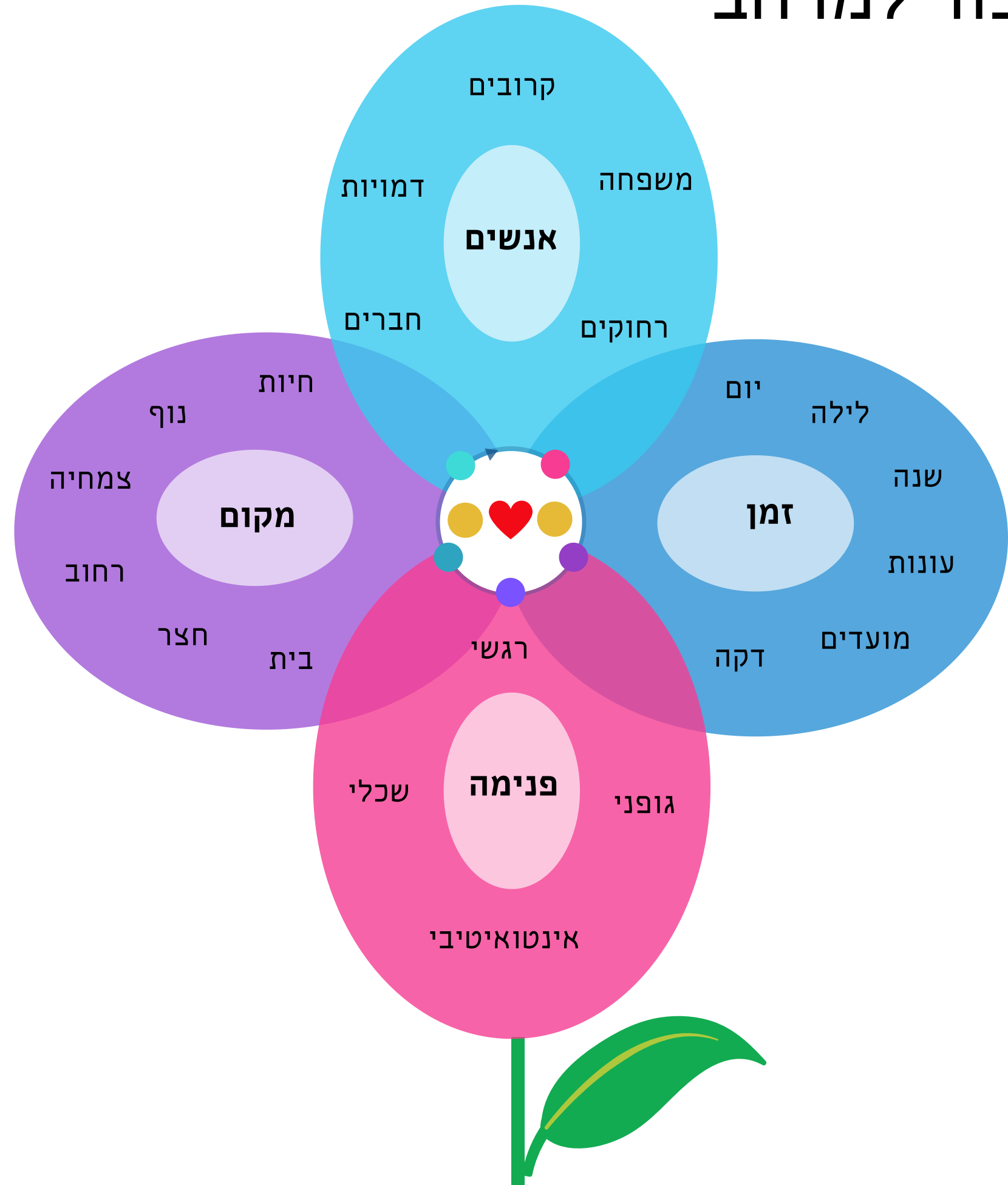

שלב א - מיקוד הלמידה

- מהו **הידע** שתמצאו ללמד היום (יחידת לימוד)?
כתבו אותו כפסקה. תמצתו את הפסקה לשתי שורות.
- מה **הלב** של השיעור?
תמצתו את שתי השורות של הידע לשאלה מהותית אחת שעומדת בבסיס הלמידה שלכם. שימו לב - כדאי לנסח בקצרה ובאופן בהיר. הרחבה על לב השיעור ניתן לקרוא **כאן**.
הרחבה על מגוון דרכים להגיע אל הלב ניתן למצוא **כאן**.
- מהן **המיומנויות** שירכשו בשיעור?
בחרו את המיומנויות שנקשרות לידע.
רשימת מיומנויות במקצועות שונים ניתן למצוא **כאן**.

שלב ב- חיבור למרחב

לאחר הגדרת הידע והמיומנויות נתבונן על המרחבים השונים - פנימה, מקום, זמן ואנשים, ונחפש כיצד ניתן לקשר בין התוכן לבין המרחבים בהם נמצאים התלמידים.

- בדקו האם תוכן השיעור עוסק באחד מהמרחבים האלה באופן ישיר?

- האם חיבור אחד המרחבים לתוכן השיעור מאפשר למצוא בתוכן היבט חדש או מאפשר למידה אחרת?

אנשים

- מפו את סוגי האנשים איתם יש לתלמידים שלכם מפגשים מסוגים שונים.
- איך הלמידה בשיעור מאפשרת מפגש מחודש עם האנשים בסביבת התלמידים?
- חישבו על שאלות ומשימות שיחדשו את המפגשים עם האנשים בסביבת התלמידים.

כלים לדוגמה: ראיון, צילום משותף, שיחה, שפת גוף, חוויה משותפת, ועוד.

פנימה

- באלו מחוזות פנימיים עסוקים התלמידים שלכם (חלומות, תחושות, רגשות ועוד)?
- איך הלמידה בשיעור תהדהד בתוך ליבם של התלמידים?
- חישבו על שאלות ומשימות פותחות להתבוננות פנימית.

כלים לדוגמה: כתיבת יומן, יצירה, חקר, כתיבת מכתב, תנועה, כתיבת תפילה, ועוד.

זמן

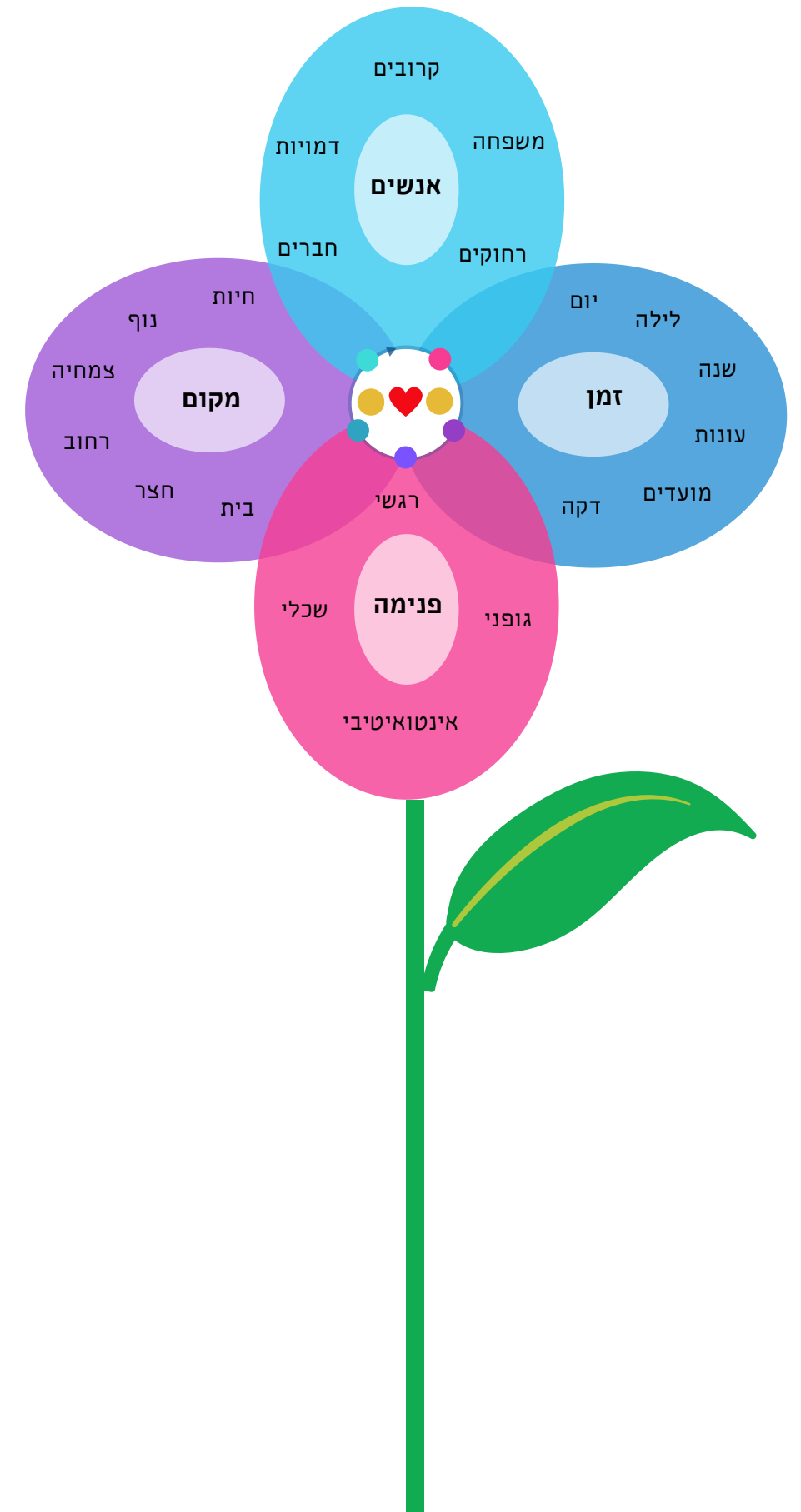
- מפו את מעגלי הזמן השונים בתוכם נמצאים התלמידים שלכם.
- איך הלמידה בשיעור נקשרת לזמן?
- חישבו על שאלות ומשימות שמזמינות למבט חדש על הזמן.

כלים לדוגמה: סוגי שעונים, יומנים, לוחות שנה, חדשות, טקסים, ארכיון, תצלומים, ועוד.

מקום

- מפו את סוגי המקומות הנמצאים בסביבה של התלמידים.
- איך הלמידה בשיעור נקשרת למקום?
- חישבו על שאלות ומשימות שמאפשרות חידוש ויצירת הקשרים חדשים למקום.

כלים לדוגמה: מפה, תצלום, התערבות ושינוי, שוטטות וליקוט, בניית דגם, שרטוט, מקום מגורים, ועוד.

המשך שלב ב - דוגמאות לחיבור למרחב

פנימה

כתיבת יומן - כתבו יומן שמתאר את התחושות שלכם בשעה קבועה משעות הערב בשבוע הקרוב. שימו לב האם יש רגשות ותחושות שמתעוררים דווקא בשעות הערב? מה הערב מספר לנו על עצמנו? (תושבע, ביולוגיה, חינוך ועוד).

כתיבת תפילה - כיתבו תפילה בה אתם מביעים את התקוות שלכם לשנה החדשה. (חינוך, תושב"ע)

חקר - מצאו את הדופק שלכם, ונסו לספור כמה פעימות לב יש בעשרים שניות. עשו זאת לפני ואחרי ריצה. (ביולוגיה)

אנשים

ראיון - ערכו ראיון עם סבא ו/או סבתא שלכם על מלחמת יום כיפור. כיתבו חמש שאלות, שוחחו איתם, כיתבו את התשובות, והוסיפו תמונה. (היסטוריה)

כתיבת מכתב - כיתבו מכתב לרבן יוחנן בן זכאי בו אתם מגיבים לבחירה שלו "תן לי את יבנה וחכמיה". (תושב"ע, היסטוריה)

שפת גוף - צרו שיחה ללא שימוש במילים עם חברים שלכם. מה מאפשרת שיחה ללא מילים? כיצד שפת הגוף משפיעה עלינו? מה שפת הגוף שלנו מספרת על התפילה שלנו? (תנ"ך - תפילת חנה, תלמוד).

זמן

ארכיון, יומנים - חפשו תיעוד של אירוע שהתרחש בתאריך הזה (ניתן להשתמש במאגרים של עיתונים או בארכיון של הספרייה הלאומית) לפני עשור ומעלה. חשבו כיצד האירוע הזה נקשר לאירועים שמתרחשים היום? (היסטוריה אזרחות)

תצלום - צלמו בזמנים שונים לאורך היום את המקום בבית. כיצד אור השמש משפיע על החומרים שסביבכם (ביולוגיה, אמנות, פיזיקה), מה האווירה בכל אחת מהשעות, מה הקשר בין אוירה זו לבין האור? מה משמעות האור? (מחשבת ישראל, תושבע).

שעונים - התבוננו על שעון מחוגים, והביעו את השעות 3,6,9 בשברים. (מתמטיקה)

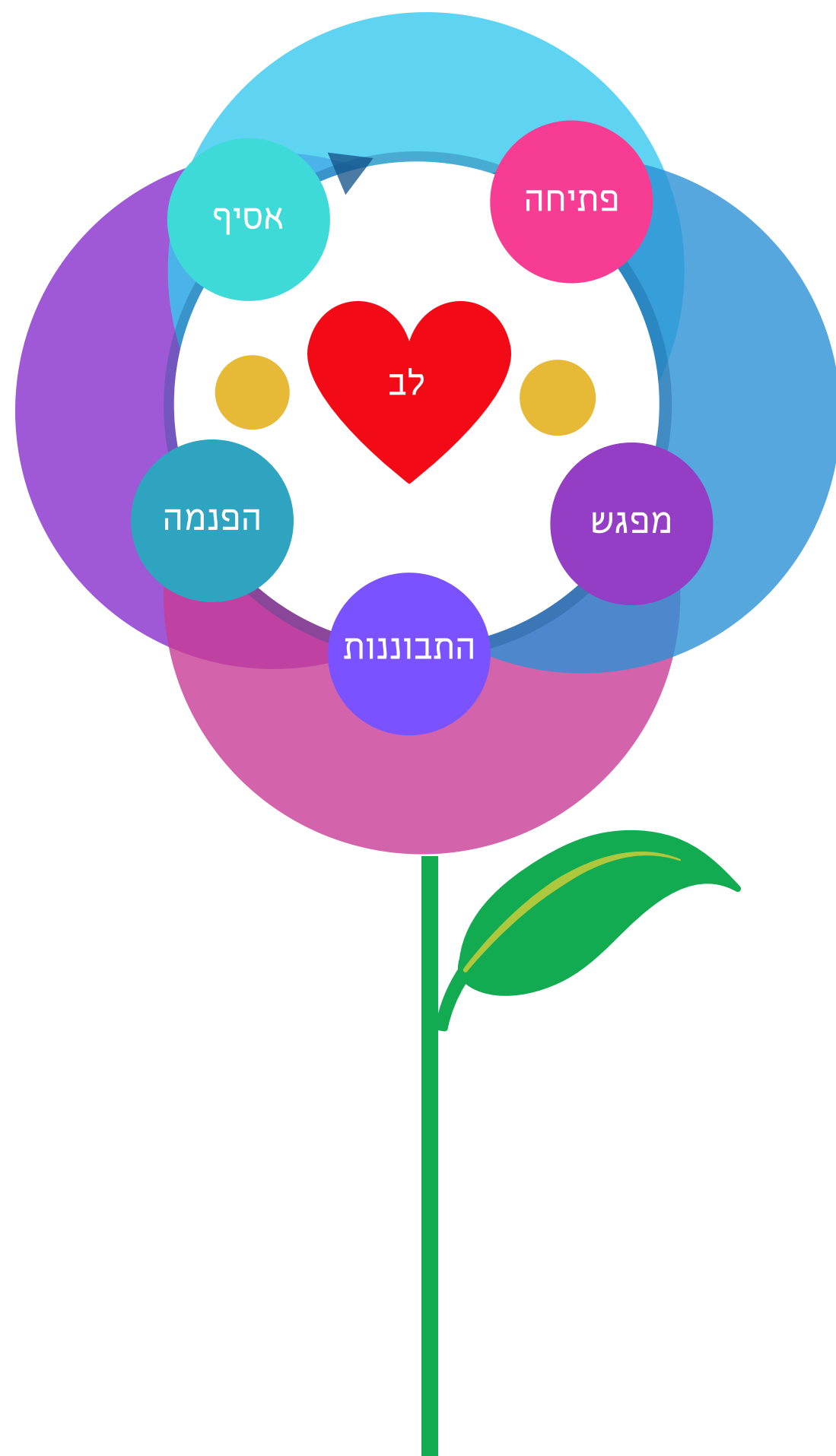
מקום

מקום מגורים - בחרו את אחד התנאים ששמים מופיע ברחובות שבעיר שלכם, למדו אודותיו וצרו מייצג קטן ברחוב. (או בגוגל מפות) שמתאר את הדמות ומקשר אותה לסוגיה שלמדנו. (תלמוד, תושבע)

שרטוט - מדדו את מידות החדר שלכם, וציירו את החדר בקנה מידה של 1:10. (גאוגרפיה, מתמטיקה)

תצלום - מצאו תצלום ישן של מקום המגורים שלכם מלפני חמישים שנה, וכתבו על התמורות שחלו בו. (היסטוריה)

שוטטות וליקוט - טיילו במקום מגורכם ואספו דברים שאתם חושבים שיכולים לשמש כסכך בסוכה מבחינה הלכתית. (הלכה, מעגל השנה).

שלב ג - הכנת השיעור

נחבר בין השלבים השונים - מיקוד הלמידה וחיבור למרחב - ונבנה את השיעור.

שימו לב - באיזה חלקים של השיעור המרחב והתוכן של השיעור נפגשים? **פתיחה**: איך נפתח את השיעור באופן מסקרן? בחרו במה שיעורר את התלמידים לעניין ולמידה שקשורים ללב השיעור.

מפגש: כיצד תפגישו את התלמידים שלכם עם הידע באופן מיטבי? שימו לב, כדאי ליצור סקרנות, במידת הצורך להפיג זרות בין התלמידים לידע, ולאפשר הבנה ראשונית של הידע.

התבוננות: איך עוד נבחר להעמיק בידע? שימו לב למיומנויות שנקשרות לידע, ולמה שהידע מעורר אצל התלמידים.

הפנמה: כיצד נאפשר תרגום וחיבור של עיקר השיעור לעולם התלמיד?

אסיף: איך נסכם את השיעור ומה ניקח ממנו הלאה? שימו לב לרצף השיעור והתייחסו לתוכן הנלמד, למיומנויות שעסקתם בהן והמתודות שבחרתם.

טיפים למחשב"ה

- משוב** - תנו לתלמידים שלכם משוב מעצב על תהליך הלמידה מרחוק, ועל הלמידה עצמה.
- חזרה** - קשה יותר להישאר ולעקוב בשיעור במרחק, חשבו איך תאפשרו לתלמידים שאיבדו את השיעור לחזור לתוך השיעור. נסו לבנות את השיעור במעגלים שמאפשרים הצטרפות לשיעור בשלבים שונים.
- שיתוף** - גם במרחק יש צורך לשיתוף ויחד. חשבו מה הדרכים בהן התלמידים יוכלו לעבוד ביחד.
- בחירה** - יכולת בחירה מגייסת ללמידה ומאפשרת ללמוד בשמחה. נסו לאפשר כמה שיותר בחירה במהלך השיעור.
- הצלחה** - הצלחות מאפשרות התקדמות ושמחה בלמידה וחשובות מאוד בלמידה מרחוק. אספו הצלחות קטנות של התלמידים בדרך והדגישו אותן.

